

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 475/2017-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. augusta 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ], zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Ondrej Polák, s. r. o., Železničná 90/12, Považská Bystrica, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ondrej Polák, pre namietané porušenie ich práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 26 Co 206/2016-462 zo 14. februára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. júna 2017 sa [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja bytom [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ v 1. rade“, „sťažovateľ v 2. rade“ alebo spolu ďalej aj „sťažovatelia“), domáhali vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie ich v záhlaví označeného práva rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“)

č. k. 26 Co 206/2016-462 zo 14. februára 2017 a ktorým by napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Táto sťažnosť nadväzuje na predchádzajúcu sťažnosť sťažovateľov, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. I. ÚS 64/2011-28 z 13. apríla 2011, v ktorom vyslovil, že „základné právo [redacted], [redacted] a [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 90/2008 porušené bolo“, a zároveň prikázal Okresnému súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 90/2008 konať bez zbytočných prietahov.

3. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že pri dopravnej nehode, ktorá sa stala 11. septembra 2001 a ktorú zavinil vodič osobného motorového vozidla značky Škoda Felícia, EČV: [redacted] (ďalej len „motorové vozidlo“), p. [redacted], utrpel sťažovateľ v 1. rade ťažké zranenia, na následky ktorých sa liečil a bol práceneschopný do 1. apríla 2002. Vodič, ktorý zavinil dopravnú nehodu, bol zamestnancom obchodnej spoločnosti [redacted], [redacted], ktorá (ako nájomca) na základe zmluvy o nájme dopravného prostriedku uzavretej s obchodnou spoločnosťou [redacted], [redacted] (ako vlastníkom motorového vozidla a jeho prenajímateľom, ďalej aj „obchodná spoločnosť [redacted]“), 3. januára 2000 mala motorové vozidlo v nájme na dobu určitú – do 31. decembra 2001 s možnosťou dohodnúť predĺženie jej platnosti. Prostredníctvom obchodnej spoločnosti [redacted], [redacted], bola zo zákonného poistenia obchodnej spoločnosti [redacted] sťažovateľom vyplatená „základná škoda“, avšak ďalšie nimi uplatnené nároky obchodná spoločnosť [redacted], spochybnila. Z uvedeného dôvodu sa žalobou doručenou okresnému súdu 6. júla 2004 domáhali, aby okresný súd uložil obchodnej spoločnosti [redacted] (ďalej aj „žalovaná v 1. rade“) zaplatiť sťažovateľovi v 1. rade (ako žalobcovi v 1. rade) „*titulom odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 8.564,03 Eur, titulom odškodnenia za bolesť sumu 4.061,44 Eur, sumu 165,96 Eur titulom náhrady vecnej škody, sumu 219,07 Eur ako náhradu za opravu chrupu, sumu 11,61 Eur ako náhradu za vypracovaný lekársky posudok, všetko vo výške 13.022,11 Eur s prísl.*“, a sťažovateľovi v 2. rade (ako žalobcovi v 2. rade)

„sumu 3.362,37 Eur titulom vecnej škody, sumu 82,98 Eur titulom náhrady za vypracovaný znalecký posudok, sumu 458,07 Eur titulom náhrady cestovných nákladov, sumu 254,90 Eur titulom náhrady za odťah auta, spolu sumu 4.157,90 Eur s prisl“.

4. Okresný súd (v poradí druhým) rozsudkom č. k. 4 C 90/2008-434 z 20. apríla 2016 žalobu sťažovateľov v celom rozsahu zamietol z dôvodu, že žalovaná v 1. rade nie je pasívne legitimovaná, pretože na dlhší čas prenechala motorové vozidlo nájomcovi, ktorý získal možnosť dlhšiu dobu organizovane a cieľavedome ho užívať a stal sa jeho prevádzateľom, v dôsledku čoho žalovaná v 1. rade ako vlastníka motorového vozidla uvedenú možnosť stratila a tento stav trval aj v čase, keď k dopravnej nehode došlo.

5. Proti rozsudku okresného súdu podali sťažovatelia odvolanie, v ktorom namietli, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, pretože zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je založená na princípe objektívnej zodpovednosti, t. j. zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie.

6. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku potvrdil.

7. S uvedenými závermi všeobecných súdov sťažovatelia nesúhlasia a opakujúc svoje odvolacie námietky v sťažnosti tvrdia, že napadnutý rozsudok krajského súdu je *„krajne protiprávny“*, porušujúci ich právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Sťažovatelia vychádzajú z judikatúry všeobecných súdov, ktorá vo vzťahu k problematike určenia prevádzateľa dopravného prostriedku uvádza, že *„právnická alebo fyzická osoba, ktorá požičia motorové vozidlo, zostáva prevádzateľom tohto motorového vozidla v zásade zodpovedným za škodu vyvolanú osobitnou povahou jeho prevádzky /R 70/1969/“*, a vyslovujú presvedčenie, že *„prevádzateľ nemusí byť totožný s vlastníkom dopravného prostriedku. Za tzv. iného prevádzateľa v zmysle § 427 ods. 2 Obč. zák. je potrebné považovať toho, kto má trvalú možnosť právnej i faktickej dispozície s týmto prostriedkom, spravidla ide zároveň o jeho vlastníka. Prevádzateľ sa nezbaví zodpovednosti ani v prípade, že zverí alebo zapožičia dopravný prostriedok inému.“*

8. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní návrhu na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

9. Sťažovatelia sa v sťažnosti osobitne nevyjadrili k vyčerpaniu opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako jednej z procesných podmienok konania pred ústavným súdom a nepredložili mu ani kópiu napadnutého rozsudku krajského súdu s vyznačenou doložkou právoplatnosti.

10. Ústavný súd následne na okresnom súde zistil, že mu sťažovatelia zamlčali, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorý prevzal ich právny zástupca 24. apríla 2017, podali 2. júna 2017 opravný prostriedok – dovolanie, o ktorom dosiaľ nebolo zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodnuté.

11. Na základe uvedených skutočností sťažnosť sťažovateľov musela byť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane v záhlaví označeného práva, ktorého porušenie namietajú, bude vo vzťahu ku krajskému súdu ako súdu odvolaciemu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti ústavnému súdu totiž navodzuje situáciu, keď princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy síce

vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. III. ÚS 109/2010, III. ÚS 114/2010, III. ÚS 199/2010, III. ÚS 7/2014, III. ÚS 124/2017 a iné), že v prípade podania opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

12. Za daných okolností sa ústavný súd musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľov prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľom lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

13. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratio temporis* ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. augusta 2017